ΙΣΤΟΡΙΕΣ ΤΟΥ ΧΩΡΙΟΥ

ΤΟΥ κ. ΣΤΑΜ. ΣΤΑΜ.

Η ΝΕΡΑΪΔΕΣ

Ὁ Καπετὰν Τρομπέττας.

(Συνέχεια ἐκ τοῦ προηγουμένου)

Σὲ λίγο ὁ Μπροκολῖνος συνήθισε στὸ χωριό. Δὲν παραξενευόταν μὲ τοὺς ἀνθρώπους καὶ τὰ ἤθη καὶ τὰ ἔθιμα τῶν ὀρεσιβίων χωρικῶν. Τὸν λούζανε κάθε μέρα ἡ δροσιὲς κι' ἄρχισαν νὰ τοῦ ἀρέσουν καὶ τὰ κοκορέτσια.

Ἕνα μονάχα δὲν χώνευε:

— Νὰ μὴν ἔχετε καὶ μιὰ φιλαρμονικὴ ἐδῶ!... Μωρὲ πολιτισμός!... Μωρὲ φουρόρε κι' αὐτὸ σὲ τούτονε τὸν κόσμο!...

Μόνον ὁ κ. Πρωτοπαπόπουλος τὸν ἐνθουσίαζε λιγάκι. Φοιτητὴς τῶν φυσικῶν ἐπιστημῶν στὰς Ἀθήνας ὁ κ. Πρωτοπαπόπουλος, νέος γράφων στίχους στὰ λαθρόβια καὶ θνησιγενῆ περιοδικὰ τῆς πρωτευούσης καὶ γνωρίζων τὰς μετουσιώσεις τοῦ ἀζώτου καὶ τοῦ ὀξυγόνου, ὁμιλῶν περὶ νιτρικοῦ ἀργύρου μετὰ τῆς αὐτῆς εὐκολίας, μεθ' ἧς καὶ περὶ «διαρρυθμίσεως τοῦ συναλλάγματος» σχετικῶς μὲ τὰς... ἀγροτικὰς ἀνάγκας, νέος γνωρίζων χημείαν καὶ «τριόμφο», ὑβρίζων τοὺς φτωχοὺς συγχωριανούς του «ζῶα», γιατὶ «δὲν εἶχαν μπιλλιάρδο στὸ χωριό», στενοχωρούμενος εἰς τὴν Ἑλλάδα, «εἶμαστε ἐμεῖς γιὰ τὸ βρωμότοπο αὐτόν!», ἀναδιφῶν τὴ μύτη του καὶ τὸ μπακέττο τοῦ πατέρα καὶ ὑβρίζων ὅλους τοὺς συγχωριανούς του «δίποδα», γιατὶ δὲν ξέρανε εὐρωπαϊκὸ χορό, ἔλεγε στὸν Μπροκολῖνο:

— Ποία κτηνωδία, κύριε Ἔφορε, ὁποία κτηνωδία ἀπίστευτος καὶ ἀνυπολόγιστος προσέτι!...

Ὁ κύριος λοιπὸν Πρωτοπαπόπουλος, φοιτητὴς τῶν φυσικῶν ἐπιστημῶν καὶ βαθὺς γνώστης τοῦ «τριόμφοι», τοῦ «πικέττου», τῆς «κολτσίνας τῆς στραβῆς» καὶ σπουδαστὴς τοῦ «μπρίτζ», ἄθεος ὡς ἐπιστήμων, σεβόμενος καὶ ἀναγνωρίζων μοναχὰ τὸν ἑαυτό του καὶ τὴν τσάκισι τοῦ πανταλονιοῦ του, κοσμοπολίτης, ὡς ἄνθρωπος ἀνεπτυγμένος, ζήσας τέσσερες μῆνες στὴν Ἀθήνα, στὸ ὑπόγειο μιᾶς παρόδου τῆς ὁδοῦ Ἱπποκράτους, παρὰ τοῦ Τσακαγιάννη, εἶχε καὶ κιθάραν!...

Ὁ Μπροκολῖνος ἀναγάλλιασε ὅταν τὸ ἄκουσε.

— Νὰ σὲ φιλήσω, τζόγια μου, Θεέ μου, νὰ σὲ φιλήσω σιὸρ-ἀφέντη μου!...

Παρ' ὅλες ὅμως τὶς παρακλήσεις τοῦ κ. Ἐφόρου, ὁ κ. Πρωτοπαπόπουλος δὲν ἔπαιζε.

— Μωρέ, γιατί, μωρέ;... ρωτοῦσε ὁ Μπροκολῖνος.

Κι' ἐκεῖνος τότε, ἄλλοτε προφασιζότανε ἀνορεξιά, ὅπως οἱ μεγάλοι μουσικοί, ἄλλοτε πόνο στὸ δάχτυλο κι' ἄλλοτε ὅτι δὲν εἶχε κόρδες...

Μιὰ μέρα ὅμως ποὺ ὁ Μπροκολῖνος γύριζε στὸ σπίτι του, κρατῶντας στὸ μαντῆλι του μιὰ ὀκᾶ κεράσια, ἄκουσε κιθάρας ἤχους ἀπὸ τοῦ φοιτητοῦ τὸ σπίτι. Στὴν ἀρχὴ νόμισε ὅτι δὲν ἦταν κιθάρα, ἀλλὰ ἤχοι τεντζερέδων, τοὺς ὁποίους ἔπλεναν. Ὅταν ὅμως ἐπλησίασε πολύ, βεβαιώθηκε ὅτι ἦταν κιθάρα καὶ στάθηκε ν' ἀκούσῃ. Ὁ κ. Πρωτοπαπόπουλος ἔπαιζε καὶ συγχρόνως τραγουδοῦσε μὲ μιὰ παραφωνία ἀπελπιστική.

— Μωρὲ φάλτσο, διάολε! φώναξε ὁ Μπροκολῖνος, τινάζοντας τὰ χέρια του καὶ κατὰ συνέπειαν καὶ τὸ μαντῆλι μὲ τὰ κεράσια.

Ὁ φοιτητὴς ὅμως δὲν ἄκουσε.

— Φάλτσο, εἶπα! φάλτσο!...

Ὁ Μπροκολῖνος τώρα θύμωσε. Ἄναψε τὸ πρόσωπό του σὰν κρέας ὅπου ψήνεται στὴ φωτιὰ κι' ἡ μπαρμπέττες του σηκώθηκαν σὰν ἀγκάθια ἀγριόχοιρου. Ἐταράσσετο ὁλόκληρος καὶ κούναγε καὶ τὸ λευκὸ μαντῆλι σὰν σῆμα, χωρὶς ὅμως νὰ τὸ πετάῃ, ὅπως ὁ Κερκυραῖος τοῦ μύθου τὸν ταβᾶ μὲ τὶς πατάτες. Ὁ κ. Ἔφορος, ὡς Ἔφορος, ἦταν, βλέπετε, συντηρητικώτερος! Καλὴ μὲν καὶ ἡ μουσική, ἀλλὰ καλύτερα τὰ κεράσια.

Τὸ λανθασμένο χτύπημα τῆς κιθάρας καὶ τὸ παράφωνο τραγοῦδι ἐξακολουθοῦσε ἀπὸ πάνω ἀτάραχα, καὶ μάλιστα μὲ ἀξιώσεις. Τώρα ὁ φοιτητὴς ἄρχισε νὰ κάνῃ καὶ λαρυγγισμοὺς κι' ὠδικὲς γαργάρες.

— Φάλτσο, μωρὴ νεροχελῶνα! Τὴν ἔσφαξες τὴ μουσική! ξεφώνισε ὁ Μπροκολῖνος.

Κι' ἐτάραξε τόσο πολὺ τὰ χέρια του, ὥστε τὰ κεράσια λυώσανε καὶ τὸ κόκκινο ζουμί τους ἔβαψε αἱματηρὰ τὸ λευκὸ καὶ καθαρὸ μαντῆλι κι' ἄρχισε νὰ στάζῃ στὴ γῆ, γλυκὸ καὶ κατακόκκινο, σὰν τὸ αἷμα τῆς μουσικῆς, ἡ ὁποία ἐσφάζετο ἐκεῖ ἐπάνω, ἀπὸ τὴ χημεία!

— Φάλτσο, μπαίγνιο, σοῦ εἶπα μιὰ φορά! Γιὰ ὑδρόθειο τὶς πέρασες τὶς νότες!...

Ἀπὸ τὴν ἡμέρα αὐτὴ ἡ σχέσεις μεταξὺ οἰκονομικῶν ὑπηρεσιῶν καὶ χημικῶν ἐπιστημῶν τοῦ τόπου ἐκοπήκανε.

Κι' ἔτσι ἔμεινε καὶ πάλι ὁ Μπροκολῖνος μοναχὸς στὸ χωριό, σὰν νἄχε χάσει τὰ νεά του!...

* * *

Ἕνα πρᾶγμα ποὺ φοβόταν στὸ χωριὸ ὁ Μπροκολῖνος, ἦσαν καὶ τὰ... πλατάνια, κάτι θεριακωμένοι γίγαντες μὲ κουφαλιασμένους τοὺς κορμοὺς καὶ στοιχειωμένη τὴ σκιά τους. Τὰ φοβόταν μὴν... πέσουν καὶ τὸν πλακώσουν!...

Ὅσες φορὲς περνοῦσε ἀπ' ἐκεῖ κι' ἄκουγε τὸν ἀέρα νὰ βουΐζῃ μέσα στὰ κλαδιά τους κι' ἄκουγε νὰ φρίσσουν τὰ παλαμωτά τους φύλλα καὶ νὰ συνταράσσωνται σὰν παφλασμὸς θαλάσσης, τραβιόταν μακρυά, σὰν ὅλος αὐτὸς ὁ θόρυβος νὰ ἦταν κάτι τι ποὺ προσωπικῶς τὸν ἀπειλοῦσε.

— Βρὲ «σγαρίλιο», τοῦ φώναζε ὁ καπετὰν Τρομπέττας, ἀπόστρατος ἀντισυνταγματάρχης τοῦ χωριοῦ, ἔλα βρὲ «σγαρίλιο» στὴ δροσιά.

— Τί ἔκανε, λέει; Νὰ ρθῶ φτοῦ 'πὸ κάτω; Καὶ δὲν φοβᾶσαι, καπετάνιε μου, μὴν πέσει κάνα κλαδὶ καὶ μᾶς λυώσει τὰ κεφάλια;...

* * *

Μὲ τὸν καπετὰν Τρομπέττα δὲν τὰ πήγαινε καὶ τόσο καλὰ ὁ Μπροκολῖνος. Ἐκεῖνος περιφρονοῦσε τοὺς νησιῶτες, ὡς ἀνθρώπους ψεύτικους καὶ καλομαθημένους, ἀξίους μόνο γιὰ νὰ τραγουδοῦν καὶ γιὰ νὰ ψαρεύουν καὶ νὰ τρῶνε... νεροχελῶνες!...

Ὁ Μπροκολῖνος πάλι δὲν τὸν χώνευε γιὰ τὸ τραχὺ τοῦ στρατιωτικοῦ ὕφος του, γιὰ τὸ ἀδρὸ τῆς Ρουμελιώτικης καταγωγῆς του καὶ τὸ ἀφελὲς τοῦ χαρακτῆρος του ἐν γένει.

— Μουρὲ ποῦ τοὺς βρῆκαν τσοὺς «μπρουτζόβλαχους» καὶ τοὺς κάνανε καπετανέους! ἔλεγε καὶ ξανάλεγε.

Τότε ὁ καπετὰν Τρομπέττας θύμωνε:

— Ὄχι, νὰ μὴν πάρουνε τοὺς «Νιόνιδες» ποὺ θέλανε καὶ παραμάνες κοντά τους!... ἀπαντοῦσε.

Κι' ὅταν πειὰ ἡ συζήτησις ἐστρέφετο στὰ πολεμικά, ἡ γκρίνια ἔβραζε γιὰ καλά. Ὁ καπετὰν Τρομπέττας κατηγοροῦσε τὸν Μπροκολῖνο «ὡς μὴ δίδοντα πεντάρα διὰ τὴν πατρίδα».

— Εἶσι κατὰ μπὶτ ἀπάτριδας! φώναζε.

Κι' ἔσκουζε κι' ὁ Μπροκολῖνος μὲ τὴ σειρά του:

— Ἐγὼ μωρὲ «ἀπάτριδος», ποὺ ἔχω μιὰ «κάζα» στὸ «βιλάτζιο» μὲ τρία «παρτημέντα»! Ἐσὺ μωρὲ εἶσαι ἀπάτριδος ποὺ γεννήθηκες σὰν τὸ λυκόπουλο, μέσα σ' ἕνα πσυρνάρι!... Ποῦ εἶνε ἡ «κάζα» σου, μωρέ;

Μιὰ μέρα ὁ Μπροκολῖνος διηγήθηκε ὅτι στὰ 97, ὑπηρετῶν ὡς χωροφύλακας, στρατολογήθηκε μαζὺ μ' ἄλλους συναδέλφους του, κι' ἐστάλη νὰ πολεμήσῃ στὴν Ἤπειρο, στὸ Γρίμποβο. Ἐδείλιασε ὅμως κατὰ τὴ μάχη καὶ κρύφτηκε πίσω ἀπὸ ἕνα κάρρο φορτωμένο μὲ γαλέττες. Ὅταν τ' ἄκουσε αὐτὸ ὁ καπετὰν Τρομπέττας, λίγο ἔλειψε νὰ σκάσῃ.

— Καὶ δὲν ἐντράπηκες, μωρέ! τοῦ φώναζε.

— Γιατί, τζόγια μου, νὰ ντραπῶ;

— Ποὺ φάνηκες δειλὸς καὶ δὲν κάθησες νὰ σκοτωθῆς.

— Νὰ σκοτωθῶ! Γιατί νὰ σκοτωθῶ;

— Γιὰ τὴν πατρίδα.

— Ἄκου, μὰ τὸν Θεό, τί λέει!... Γιὰ τὴν πατρίδα!... Ποιὰ πατρίδα, βρέ;... Γιὰ τὴν πατρίδα θὰ σκοτωνόμουνα ἐκεῖ ἢ γιὰ τὸ Γρίμποβο, γιὰ ἕνα ξεροβοῦνι, ποὺ δὲν μπορεῖς νὰ σπείρῃς οὔτε «σίκαλι»!...

* * *

Γιὰ τὸν καπετὰν Τρομπέττα εἶχε κάμει ὁ Μπροκολῖνος κι' ἕνα σατυρικὸ τετράστιχο. Δὲν χώνευε τὸ σκουριασμένο του σπαθὶ ποὺ τῶσερνε κρατῶντας το στὰ «καλντερίμια» τοῦ χωριοῦ.

— Περνάει ὁ... ἀρωμπᾶς, μουρμούριζε ὁ Μπροκολῖνος, σὰν τὸν ἔβλεπε, παραμερῆστε... μὴ σᾶς κόψει!...

Ἐκείνη τὴν ἐποχὴ ἔφτασε στὸ χωριὸ κι' ὁ καπετὰν Τριόμφος, λοχαγὸς τεθεὶς εἰς διαθεσιμότητα καὶ κομίσας ἐκεῖ τὴ στρατιωτική του ἀξιοπρέπεια, τὸ ἀρίειο ὕφος του καὶ τὸ «ἐσπρί-ντὲ-κὸρ» *ἀπαξαπάντων τοὺν ἰν ὅπλοις συναδέλφουν»!*

Ὁ καπετὰν Τριόμφος, ἀκούσας τὸν Μπροκολῖνο νὰ ἐμπαίζῃ καυστικῶς τὸν καπετὰν Τρομπέττα, θύμωσε καὶ βγῆκε ὀργισμένος ἀπὸ τὸ μοναδικὸ τοῦ χωριοῦ καφενεῖο, μεταβὰς εἰς τὸ ἀπέναντι μπακάλικο, ὅπου ζήτησε «οὔζου κὶ μιζέ».

— Τὸν παληάνθρωπο! μουρμούριζε.

— Τί συμβαίνει, καπετάνιε; τὸν ρώτησαν.

— Τἄχω μ' ἐκεῖνο τὸν παληάνθρωπο τὸν Ἔφορο, ποὺ βρίζει τὸν ἑλληνικὸ στρατό!

Ψαρεύουν καὶ τρῶνε... νεροχελῶνες!...

Στὸ Γρίμποβο κρύφτηκε πίσω ἀπὸ ἕνα κάρρο!...

ΣΤΟ ΠΡΟΣΕΧΕΣ : Ἡ συνέχεια.